

Nederland is
de weg kwijt
in de omgang
tussen
mannen en
vrouwen,
vindt de half-
Koerdische
actrice
Meral Polat.

tekst ANNA VAN DEN BREEMER

en LAURA DE JONG

foto BIANCA PILET

‘MET FLIRTEN MAAK JE HET LEVEN MOOIER’

de baas. Onzin. Een vrouw kan sterk zijn én zeggen: verover mij! Als een kat die je moet verleiden om met je te komen spelen. We durven dat alleen niet hardop te zeggen.’

Er is een angst bij sterke, onafhankelijke vrouwen om hun zachte en sensuele kant te tonen, bespeurt Polat. ‘Hulp van iemand ontvangen zonder te snauwen: dat kan ik zelf ook wel. Of je uitdagend kleden zonder bang te zijn dat mannen denken dat je promiscue bent.’ Het is één van de onderwerpen die voorbijkomen in de voorstelling de *Gesluierde Monologen* waarin de verhalen van moslima’s over seksualiteit en emancipatie centraal staan. Al tien jaar staat Polat naast Oya Capelle (61) en Nazmiye Oral (43) op de planken met dit stuk van Adelheid Roosen.

Naast acteren, zingt Polat in de band Merals Harem, waarin ze met vijf mannen op het podium staat. ‘Ik vind buikdansen heerlijk, maar ik durfde lange tijd niet zwoel te dansen, bang dat men mij als lustobject zou zien.’

Voor vrouwen geldt: je bent of sexy en niet serieus of je bent een onafhankelijk manwijf? ‘Een sterke vrouw is juist een vrouw die haar kwetsbaarheid durft te tonen. Ik draag hakken, korte rokjes of shirtjes met een decolleté. Dat betekent nog niet dat ik seks wil. Ik trek dat aan omdat ik dat wil. Als je mij ziet als lustobject, is dat jouw probleem.’

Dat doet denken aan zangeres Beyoncé die in een feministisch manifest pleit voor gelijkheid tussen vrouwen en mannen en ook in een niemendalletje over het podium huppelt. ‘Waarom zou het *shaken* in een string op het podium en het uitdragen van een fe-

‘**IK SNAP HELEMAAL NIETS VAN DE OMGANG** tussen Nederlandse mannen en vrouwen!’ roept de Koerdisch-Nederlandse actrice en zangeres Meral Polat (32) halverwege het interview. ‘Een Nederlandse man in een bar kijkt je twee seconden aan en dan weer een hele poos niet. Betekent dit dat hij je leuk vindt? Aan het eind van de avond gluurt hij nog eens. Moet ik op hem af? Nee, hij moet komen, vind ik. In Turkije zijn de mannen duidelijker.’ Het klinkt misschien als een onnozele flirtmiscommunicatie, maar volgens Polat is er meer aan de hand.

Is de Nederlandse man het jagen verleerd? ‘Turkse mannen nemen de leiding en laten weten dat ze je leuk vinden. Marokkaanse mannen trouwens ook, en Italiaanse en Spaanse. Ja, zelfs de Belgen zijn gepassioneerder.’

We zijn eindelijk zover dat vrouwen ook op mannen kunnen afstappen. Wil je terug naar het verleden? ‘Ik wil als moderne vrouw worden veroverd door een man. We hebben daar anno 2014 misschien het stempel ‘niet goed’ opgeplakt, want als een man je versiert, ben je niet

Meral Polat

ministische boodschap niet kunnen samengaan? Er was een tijd van supersexy iconen als Marilyn Monroe, en hoewel zij wist te overleven in een mannenwereld, was zij allesbehalve een feminist. Daarna zijn vrouwen gaan streven naar gelijke rechten, we zijn daardoor een stuk verder, maar we zijn ook iets verloren.’

Wat dan? ‘De vrouw dacht dat ze de man niet meer nodig had, dat ze het zelf moest en kon doen. Maar wij hebben de man nodig en zij ons. Dat is niet zwak, dat is toch geweldig? Het is als met de tango dansen, waar de man leidt. Hij beweegt zijn arm, zodat jij kunt draaien, hij houdt zijn arm op je onderrug zodat jij naar achter kunt leunen. Het is eeuwig zonde dat niet te benutten. Dat koester ik ook in de mannen in mijn leven. Tijdens het volwassen worden, heb ik mijn Turks-Koerdische achtergrond en mijn vader wel bevochten maar nooit weggedrukt.’

Polat werd geboren in Amsterdam en groeide op in een ‘vrij en links gezin’. Haar opa van moederskant was een van de eerste twaalf gastarbeiders die naar Nederland kwam om in de betonfabriek in Zaandam te werken. Zijn gezin voegde zich vanaf het Koerdische platteland bij hem. Polats vader kwam op zijn 21ste naar Nederland. ‘Ik heb veel aan hem te danken’, zegt de actrice. ‘Hij speelde vroeger graag saz (Turkse luit, *red.*) en wilde als kind muzikant worden. Maar zijn ouders waren arm en hij moest vanaf zijn 9de in Turkije in een garage werken. Toen ik 16 was en geen idee had welke richting ik op moest met mijn leven, vroeg mijn vader: wat vind je leuk? Denk groot. Wil je een zeemeermin zijn, een wolk, een astronaut? Hij was diegene die kwam aanzetten met een inschrijfformulier voor de toneelopleiding.’

Ze werd aangenomen. ‘Als eigenaar van een schoonmaakbedrijf snapte mijn vader niets van mijn studie. Overdag school, daarna naar een voorstelling en dan de kroeg in. ‘Waar ben je dan, moet ik je komen halen?’ vroeg hij. Maar hij zei niet zoals andere Turkse vaders en zijn eigen vader: ‘Kom nu naar huis!’ Wel zei hij: ‘Je moet het me uitleggen’, en hoewel dat soms lastig was, zijn we dat altijd blijven doen.’

Je doet aan kickboksen, danst op het podium, reist als een bohémien langs de theaters. Botst dat met jouw achtergrond? ‘Ik ben 32 jaar, nog steeds niet getrouwd en ik heb geen kinderen. Ik denk dat mijn ouders wel eens opmerkingen hebben gekregen. In het Turks noem je zo’n meisje ‘*evde kalmis*’, wat ‘thuisgebleven’ betekent. Oftewel: niemand wilde je. Maar zo denkt men er in het Westen ook over hoor, alleen begint het hier pas na je 30ste. Ik heb gelukkig een vrijbrief, want ik ben artiest. Anders zou het zijn: wat is er mis met haar?’

Kunnen wij iets leren van de Koerden als het gaat om vrouwelijkheid? ‘Als ik in Turkije naar het dorp van mijn opa en oma ga, dan is het: fijn die heupen, fijn die

‘In Turkije zie je dat vrouwen aan de top zich vrouwelijker kleden en bewegen’

CV

Meral Polat
25 februari 1982
Geboren in Amsterdam.

Opleiding
2000-2004
Mbo Toerisme
Toneelschool
Amsterdam

Werk
2004-2014
Gesluierde Monologen
2007/2008
Hollandse Spoor
2008/2009
Kamp Holland
2009/2010
Snorro
2010

Anne Frank en Joseph Goebbels
2010-2011
Moord in de Kerststal
2012
Don Juan
2013
Ontspoord
2014/2015
Laag Water

Tv-series
Keyzer en de Boer
Advocaten, Lijn 32, Sprint, Noord Zuid

Films
Vreemd Bloed, Brammetje Baas, Onder 't hart

Muziek
Zingt in de band
Merals Harem

kont en borsten! Goed dat het een beetje drilt. Het vrouwelijke wordt gevierd. Zo’n andere gedachte dan hier, waar vrouwen van die blubber af willen.’

Volgens de Amerikaanse feministische schrijfster Naomi Wolf is hoe je eruit moet zien als vrouw net zo’n mythe als die van de gelukkige huisvrouw die gretig haar vloeren dweilt. Is het schoonheidsideaal een manier om vrouwen klein te houden? ‘Ik voel mij lekkerder als ik mij mooi maak. Ik doe rode lippenstift op voor elke auditie omdat het mij in een bepaalde staat brengt. Niet voor mannen, die vinden rode lippenstift niets. Sommige van mijn vriendinnen laten een permanent zwart lijntje boven hun ogen zetten, dat is lekker praktisch omdat ze het dan niet meer elke dag zelf hoeven te doen. Dat snap ik niet goed. Het proces van jezelf mooi maken is toch juist de lol?’

Er is nog een belangrijk verschil tussen Turkije en Nederland. ‘In Turkije zie je dat vrouwen aan de top zich vrouwelijker kleden en bewegen. In Nederland draait het zogenaamd nooit om het geslacht, we zijn allemaal gelijk, en dus wordt de boel geneutraliseerd. Hup, weggedrukt wordt de seksualiteit. In zuidelijke landen wordt meer geflirt, zowel op straat als op de werkvloer. Je kunt ook flirten met een kind of oma, het gaat erom het leven mooier te maken, niet omdat je iets van iemand wil. In Nederland zijn we bang om te flirten. Op de Nederlandse werkvloer mag ik geen vrouw zijn en de man geen man. Want daar mag het zogenaamd niet om gaan. Nederland is nogal overspannen bezig met die sekselijkheid.’

Dit is de tweede aflevering van een serie van tien interviews met twintigers en dertigers over emancipatie. De auteurs doen hierin onderzoek naar de rolverdeling tussen mannen en vrouwen anno 2014.